

Veehouderij *en gezondheid* *omwonenden*

Onderzoek uitgevoerd door:

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Universiteit Utrecht

WAGENINGEN UR
For quality of life

Meer informatie

www.rivm.nl/vgo

info@rivm.nl

Juni 2017

In Noord-Brabant en Noord-Limburg wonen veel mensen in de buurt van een of meerdere veehouderijen. Sommige mensen vragen zich af of het ongezond is om in de buurt van een veehouderij te wonen. Daarom is een grootschalig onderzoek gedaan naar de gezondheid van omwonenden bij veehouderijen. In deze factsheet staat een beknopt overzicht van de resultaten.

De zorg voor morgen begint vandaag

Belangrijkste resultaten van het onderzoek

MEER LONGONTSTEKING

Rond pluimveehouderijen en geitenhouderijen komen iets vaker longontstekingen voor. Gemiddeld zijn er elk jaar 1650 mensen met een longontsteking op 100.000 inwoners. Daarvan worden ruim 200 longontstekingen veroorzaakt door het wonen in de buurt van een pluimveehouderij of geitenhouderij. Bij pluimvee wordt dit waarschijnlijk veroorzaakt door fijnstof en endotoxinen. Bij geiten is de oorzaak onbekend, maar Q-koorts is uitgesloten.

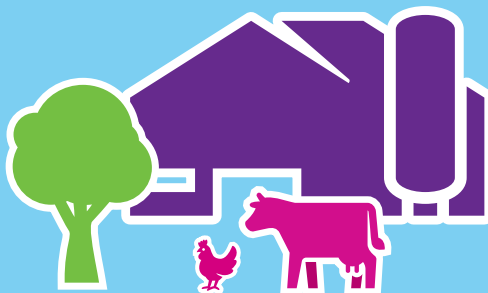
MINDER ASTMA EN ALLERGIE

Bij mensen die dicht bij een veehouderij wonen komen astma en neusallergie minder voor.

MINDER COPD MEER KLACHTEN

Bij veehouderijen wonen minder mensen met COPD. Maar de mensen met COPD die in de buurt van veel veehouderijen wonen hebben wel grotere kans op ernstige klachten en gebruiken meer medicijnen.

NIET VAKER ZIEKTEVERWEKKERS

Hepatitis E-virus infecties en de resistente ESBL-bacteriën en *Clostridium difficile* komen net zo vaak voor bij mensen die dichtbij veehouderijen wonen als mensen die daar verder vandaan wonen. Resistente bacteriën zijn ongevoelig voor een aantal antibiotica en daarom moeilijker te behandelen.

VERMINDERDE LONGFUNCTIE

Mensen die in de buurt van 15 of meer veehouderijen wonen kunnen een verminderde longfunctie hebben. Ook is de longfunctie lager bij een hoge concentratie ammoniak in de lucht. De afstand tot de veehouderij is hierbij niet van invloed. Ammoniak komt uit mest.

Welke data zijn gebruikt voor het onderzoek?

- Anonieme gegevens van 110.000 patiënten bij huisartsen.
- Vragenlijst bij ruim 14.000 mensen.
- 2.500 mensen deden mee aan een gezondheidsonderzoek (onderzoek van bloed, ontlasting, longfunctie).